

Socialförvaltningen

Socialnämnden

Handläggare:
Sandra Sonnermyr Hovi

Beslut från Inspektionen för vård och omsorg (IVO) Dnr 8.5-38758/2018-3

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslås besluta

Att lägga beslutet från Inspektionen för vård och omsorg (IVO) enligt bilaga till handlingarna

Ärendet

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) har haft en tillsyn avseende socialnämndens användning av konsulentstödda familjehemsverksamheter för placering av barn. Faktauppgifter lämnades in från socialförvaltningen i november 2018 och nämnden lämnade yttrande gällande uppgifterna 2019-01-31.

Beslut i ärendet har inkommit från IVO till socialnämnden 2019-02-12 där det framgår att IVO avslutar ärendet. IVO bedömer nämndens åtgärder som relevanta för att komma tillrätta med de brister som har identifierats.

Under tiden för IVO:s granskning har nämnden använt sig av fyra leverantörer som saknar nödvändiga tillstånd för att bedriva verksamhet, med totalt fem pågående placeringar. Utöver det har nämnden använt verksamheter som omfattas av övergångsbestämmelserna och därför trots avslag från IVO har rätt att bedriva verksamhet tills den slutliga rättsliga prövningen skett hos domstol.

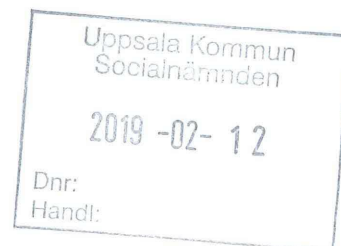
Individuell planering för avslut av placeringar har gjorts i de ärenden där verksamhet ej får bedrivas på grund av avsaknad av tillstånd. Förvaltningen bevakar utfallet gällande de leverantörer som fortfarande har sin ansökan om tillstånd under rättslig process.

Bilaga. Beslut från Inspektionen för vård och omsorg med diarienummer 8.5-38758/2018-3

Socialförvaltningen

Kaisa Björnström
Direktör

Uppsala kommun
Socialnämnden
753 75 UPPSALA

Ärendet

Tillsyn av Uppsala kommuns kontroll och användning av tillståndspliktig konsulentverksamhet vid placering av barn i familjehem eller jourhem.

Beslut

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) avslutar.

Skälen för beslutet

IVO konstaterar att nämnden uppger att de använder sig av flertalet konsulentverksamheter, som har till uppgift att till nämnden föreslå familjehem och jourhem till barn och som lämnar stöd och handledning till sådana, som inte har nödvändigt tillstånd vilket är en brist. Nämnden har kontrollerat att vissa av verksamheterna har tillstånd men inte alla verksamheter. Nämnden uppger i samband med kommunikering av beslutsunderlaget att den, utifrån att vissa konsulentverksamheter den använder saknar tillstånd, gör en individuell planering för varje enskilt ärende för att avsluta placeringen. Nämnden uppger vidare att den kommer att organisera om och samla upphandling av konsulentverksamheter på en enhet vilket förväntas underlätta att följa rutin för kontroll av tillstånd. IVO bedömer nämndens åtgärder som relevanta för att komma till rätta med bristerna. IVO kan genom tillsyn komma att följa upp nämndens arbete med ovanstående.

Av nämndens inkomna handlingar från november 2018 framgår att den under tiden för IVO:s granskning använt sig av minst fyra konsulentverksamheter som saknar nödvändigt tillstånd. Dessa verksamheter är House of Wisdom AB, organisationsnummer (org.nr.) 559029-3972, KBT-praktiken i Roslagen, org.nr. 5567546535, SSK-säkerhetsakademien, org.nr. 556750-8709 samt Tiangruppen AB, org.nr. 556378-5145. Utöver det har den använt verksamheter som omfattats av övergångsbestämmelserna och därför trots avslag hos IVO har rätt att fortsätta bedriva verksamhet tills den slutgiltiga rättsliga prövningen skett. 7 kap. 1 § socialtjänstlagen, (2001:453), SoL reglerar sedan den 15 april 2017 tillståndsplikten för konsulentverksamhet för placering av barn i familjehem och jourhem. I övergångsbestämmelserna framgår bland annat att verksamheter som innan ikraftträdandet hade pågående

verksamhet får fortsätta bedriva sådan under förutsättning att ansökan om tillstånd ges in senast 1 april 2018.

Av nämndens yttrande framgår att nämnden kontrollerar tillstånd vid nyplacering och för de som den har ramavtal med. Vissa brister har dock identifierats då det gäller kontroll av tillstånd av konsulentverksamheter där placering gjorts innan tillståndsplikten infördes. Vidare framgår att individuell planering görs för varje enskilt ärende för att avsluta placeringen avseende de konsulentverksamheter som saknar tillstånd. Utöver det kommer upphandling av konsulentverksamheter ske samlat på en enhet istället för som tidigare på flera enheter. Att färre personer arbetar med frågan innebär att en rutin gällande kontroll av tillstånd blir lättare att följa enligt nämnden.

Att konsulentverksamheter, dvs bolag, föreningar, samfälligheter, stiftelser eller enskilda individer som yrkesmässigt bedriver verksamhet som har till uppgift att till socialnämnden föreslå familjehem och jourhem till barn samt som lämnar stöd och handledning till sådana hem som tar emot barn, ska ha tillstånd framgår av 7 kap 1 § socialtjänstlagen (2001:453), SoL. Lagstiftaren har ansett att det krävs tillstånd för vissa verksamheter för att garantera att det görs en prövning av om de har förutsättningar att bedrivas med god kvalitet. Verksamheter som saknar tillstånd undandrar sig också tillsyn. En nämnd får enligt 5 § förvaltningslagen (2017:900), FL, endast vidta åtgärder som har stöd i rättsordningen. Att placera barn i eller via verksamheter som saknar tillstånd har inte stöd i rättsordningen. Ytterligare bestämmelser kring konsulentverksamheter finns i Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om konsulentverksamheter (HSLF-FS 2018:2).

Av 4 kap 4 § och 7 kap 1 § i Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) om ledningssystem och systematiskt kvalitetsarbete finns bestämmelser om att den som bedriver socialtjänst ska utarbeta och fastställa de rutiner som behövs för att säkra verksamhetens kvalitet samt att detta dokumenteras.

IVO vill även i sammanhanget erinra nämnden om att detta gäller även de verksamheter som tillhandahåller hem för vård eller boende (HVB) samt stödboende som är tillståndspliktiga.

IVO vill vidare uppmärksamma nämnden om att några av de verksamheter som nämnden angett att de anlitar fortfarande har sin ansökan om tillstånd under rättslig process. Nämnden måste själva bevaka utfallet i processen och sedan om så behövs vidta åtgärder för att följa gällande lagstiftning. Detta kan komma att följas upp och granskas av IVO.

Underlag

- Nämndens handlingar och yttrande som inkommit till IVO den 30 november 2018 och den 31 januari 2019.

Ytterligare information

Tillsynen ingår i ett regionalt projekt som omfattar 40 kommuner. IVO har i tillsynen granskat om nämnden använder sig av, och i så fall vilka, konsulentverksamheter för placering av barn i familjehem och jourhem. Vidare har IVO granskat om nämnden kontrollerat att dessa verksamheter har tillstånd. Dessutom har IVO inhämtat uppgifter om nämnderna använder sig av verksamheter som antingen föreslår familjehem och jourhem eller som lämnar stöd och handledning till sådana. Detta i syfte att kartlägga alla verksamheter kommunerna använder sig av i arbetet med barn som placeras i familjehem och jourhem.

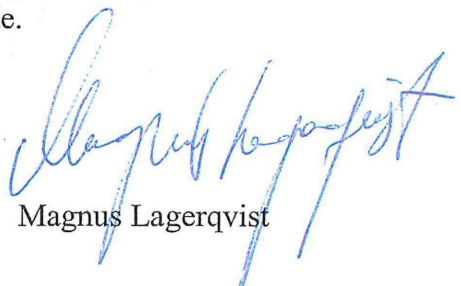

Beslut i detta ärende har fattats av enhetschefen Thomas Persson. I den slutliga handläggningen har inspektören Anders Stenegård deltagit. Inspektören Magnus Lagerqvist har varit föredragande.

För Inspektionen för vård och omsorg

Thomas Persson

Magnus Lagerqvist